

Håpet om løsning svinner

Håpet om en rask løsning på den politiske krisen i Kenya svinner. Løsningen må være at de stridende politikerne kan bli enige om en samlingsregjering, sier norsk Afrika-ekspert.

Opposisjonsleder Raila Odinga, som offisielt ble erklært som valgets taper, sa seg i går villig til å møte president og of- fisiell valgvinner Mwai Kibaki. Betingelsen er at lederen for Den afrikanske union, John Kufuor, fungerer som meglar, sa en talsmann for Odinga.

©NTB Raila Odinga

Vil ha FN-gransking

Benazir Bhuttos sønn Bilawal stoler ikke på pakistanske myndigheters etterforskning av drapet på moren og gjenrar kravet om en FN-gransking.

– Familien og partiet ber om en FN-støttet etterforskning fordi vi ikke tror at det vil være nok åpenhet rundt en etterforskning under den pakistanske regjeringens ledelse, sa Bilawal Bhutto Zardari på en pressekonferanse i går.

©NTB Bilawal Bhutto

– Vest-Sahara er

STABILITET: Et fritt og uavhengig Vest-Sahara vil verken bringe ustabilitet til regionen eller Marokko. Tvert imot, understreker frigjøringsbevegelsen Polisarios.

VEST-SAHARA

Av Peter M. Johansen, Tifarti.

Det var muligens et åpent internasjonalt vindu i tida umiddelbart etter Den kalde krigen. Nå har USA og EU stengt vinduet av frykt for trekken fra «den internasjonale terrorismen» som har satt sine spor i Maghreb-regionen i Nordvest-Afrika. Det har frigjøringsbevegelsen Polisario, som har utropt den arabiske demokratiske republikken Vest-Sahara, fått merke.

President i Vest-Sahara og Polisarios leder, Mohammed Abdulaziz, mener at USA og EU tar feil. Han forsøker å vise dem kartet: Det blir ingen arabisk Maghreb-union (MAU) med mindre konflikten om Vest-Sahara blir løst, og Frankrikes president Nicolas Sarkozy kan like godt skrinlegge sitt ferske forslaget om en Middelhavsregion under EU av samme årsak.

– Polisario vil gjenta behovet for å opprette den arabiske Maghreb-unionen på et

«Den Maghreb-unionen vi etterstreber er fri for hegemoni og ekspansjonisme»

PRESIDENT MUHAMMED ABDULAZIZ

rettferdig og konstruktivt grunnlag, som bygger på full respekt for prinsippene om internasjonal rett og folkenes rett til selvbestemmelse. Den Maghreb-unionen vi etterstreber er fri for hegemoni og ekspansjonisme, der de seks medlemmene arbeider sammen og hvor alle deres menneskelige og økonomiske ressurser er samlet for å oppnå velstand og framgang, sier presidenten.

I dag er det fem stater i Maghreb-regionen: Mauretania, Marokko, Algerie, Tunisia og Libya. Afrikaunionen har anerkjent den sjette: Vest-Sahara.

Terrorismejakt

USA har rykket inn i regionen med Trans-Saharan Counter-Terrorism Initiative (TSCTI). Det omfatter Maghreb-landene, unntatt Libya, og Sahara-landene Mali, Niger, Tsjad og Senegal, samt Nigeria. USA gjennomfører militære øvelser og gir trening. Det gjør at USAs militære rådgivere har innpass i området under dekke av «krigen mot terrorisme».

– Dette er Bushs eneste visjon, sier en senegalesisk parlamentariker som er gjest på Polisarios tolvte kongress i ørkenbyen Tifarti i midten av desember.

– Her er det ikke problemer med terrorisme, men USA vil okkupere regionen. Vi vet ikke hvorfor; vi har jo ingen olje som Irak, mener Barou Kamassiga, et pseudonym av hensyn til sin partileder.

Han mener USA vil ta landene som er mot Israel og splitte det arabisk-muslimske Afrika, men viser til at det ikke er grobunn for militante islamister her, fordi folk avviser dem.

– Senegal er med i TSCTI for å gi USA forsikringer. USA er med Marokko og ser Polisario som et destabiliserende element. Vårt parti krever at Senegal går ut av TSCTI, sier lederen for det senegalesiske kommunistpartiet til Klassekampen.

Den lange rekken av parti-representanter fra Mauretania påpekte i sine hilsningsstaler på Polisario-konferansen at Vest-Sahara er en forutsetning for å opprette Maghreb-unionen.

Anerkjent

President Abdulziz tar vennlig imot de tre representantene fra Sør-Afrika, påtroppende ambassadør til Algerie

FAKTA

Vest-Sahara:

- Spansk koloni fra 1880-årene til 1976.
- Okkupert av Marokko siden 1979.
- Frigjøringsgeriljaen Polisario inngikk våpenhvile i 1991 i påvente av folkeavstemning i FNs regi.
- Om lag 170.000 flyktninger lever i flyktningleire i Vest-Algerie.
- FN-prosessen med folkeavstemning om Vest-Saharas status står i stampe. Marokko saboterer prosessen og har støtte fra USA og Frankrike (EU).
- Mandag ble tredje runde i forhandlingene i FN-regi innledet utenfor New York. De blir avsluttet i dag.
- Vest-Saharas president Mohammed Abdulaziz mener at resultatene av de to forhandlingsrundene stadfester at konflikten ikke står mellom Marokko og Algerie og at Polisario er det saharawinske folkets eneste rettmessige representant.
- Abdulaziz mener at forhandlingene også viser at Marokkos såkalte autonomiplan er avvist.
- 14–18. desember ble Polisarios kongress i Tifarti i Vest-Sahara avholdt. Klassekampen var der.

og Vest-Sahara, Mzuvukile (Jeff) Maquetuka, leder for utenrikskomiteen Dumisani Job Sithole (ANC) og kamera-ten fra det sørafrikanske kommunistpartiet SACP. De har alle fått Polisario-skjerfet rundt halsen som tegn på at deres nærvær blir vel ansett.

– Sør-Afrikas diplomatiske anerkjennelse av den saharawinske republikken 15. september 2004 var et vendepunkt i vår diplomatiske kamp og et høyst prisverdig trekk som førte til opprettelsen av nære forbindelser på høyeste nivå og styrking av samarbeidet og solidariteten, påpeker Abdulaziz.

Han trekker fram brevet som Sør-Afrikas president Thabo Mbeki skrev til kongen av Marokko, hvor Mbeki nøye beskriver grunnen til Sør-

NØKKELLAND: Det blir ingen arabisk Maghreb-union med mindre konflikten Spania.

Afrikas anerkjennelse av Vest-Sahara.

Sør-Afrika tok konsekvensene av medlemskapet i Afrikaunionen og opprettet diplomatisk forbindelser med den arabiske demokratiske republikken Vest-Sahara. Hvorfor fulgte så få afrikanske land opp?

– Det er bare 21 av de 52 landene i Afrikaunionen som har anerkjent Vest-Sahara, bekrefter ambassadør Maquetuka overfor Klassekampen.

– For oss er spørsmålet om Vest-Sahara et spørsmål om retten til selvbestemmelse, slik prinsippet ble nedfelt i Organisasjonen for afrikanske enhet og deretter Afrikaunionen. Før det saharawinske folket har fått sin uavhengighet, kan vi ikke snakke om en fullført avkolonisering av Afrika. Dette er stadfestet i FN-charteret og hos Afrikaunionen. Derfor gikk vi til det skrittet å anerkjenne Vest-Sahara.

Han tror grunnen til at an-

Krever at valgsjef går av

Den georgiske opposisjonslederen Levan Gatsjetsjiladze krever at sjefen for valgkommisjonen i Georgia går av.

– Gå av! Ellers kommer vi til å protestere hver dag, ropte Gatsjetsjiladze til valgkommisjonens leder Levan Tarkhnisjvilj ved kommisjonens hovedkvarter i går.

Opposisjonen i Georgia har anklaget regjeringen for valgfusk og Gatsjetsjiladze har oppfordret sine tilhengere til protestaksjoner.

©NTB

Levan Gatsjetsjiladze

nøkkelen

om Vest-Sahara blir løst, påpeker president Muhammed Abdulaziz. Vest-Sahara har støtte i mange land, som

ARKIVFOTO: AFP/SCANPIX

dre ikke har fulgt etter henger sammen med Marokko og intens lobbyvirksomhet.

Maquetuka vil forsøke å mobilisere det internasjonale samfunnet og minne Afrikauionen om dets forpliktelser.

– Vi vil fremme saken på den internasjonale dagsordenen inntil Vest-Sahara har vunnet sin uavhengighet og suverenitet.

På det nylige toppmøtet mellom EU og Afrika var Marokko til stede, men ikke Vest-

Sahara. Hvordan har det seg?

– Marokko deltok ikke som en del av Afrikaunionen, men ble invitert av EU som en del av Barcelona-prosessen. Jeg var selv med på formøtet i det panafrikanske parlamentet i Johannesburg, og det var en enstemmig beslutning at verken Marokko eller marokkaniske parlamentarikere skulle være en del av vår delegasjon.

Grunnen til at Sør-Afrika ikke har tatt opp Vest-Sahara i Southern Africa Development

Community (SADC), er ifølge Maquetuka at det ikke er noen tradisjon for å ta opp afrikanske spørsmål som ligger utenfor regionen.

– Vest-Sahara står ikke på den nåværende dagsordenen, men mange av SADC-medlemmene er blant de 21 afrikanske landene som har anerkjent Vest-Sahara, sier ambassadøren.

peter.m.johansen@klassekampen.no

VEIBOMBE: Dassanayakes bil undersøkes etter eksplosjonen.

FOTO: REUTERS/SCANPIX

Juniorminister drept på Sri Lanka

DREPT: Veibomben som drepte juniorministeren i Colombo i går kan være et svar på myndighetenes krigs-linje.

Av Peter M. Johansen

Juniorminister for nasjonsbygging, D.M. Dassanayake, ble i går drept av en splintbombe på veien mellom Colombo og Negombo. Veibomben gikk av da han var på vei til den internasjonale flyplassen Katunayake. Ministeren, som inngår i regjeringen til Ratnasiri Wickramanayake, døde på operasjonsbordet av hodeskadene han ble påført. Sjåføren av Toyota Landcruiseren og en livvakt ble også drept i attentatet.

Attentatet, som den tamilske opprørsgruppen Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE) trolig står bak, kommer sannsynligvis som et svar på den massive bombingene av tamilske områder nord på øya som president Mahina Rajapaksa og hans bror, oberstløytnant og forsvarsminister Gotabhaya Rajapaksa, har beordret. Dassanayake er den andre politikeren som er drept siden nyttår. Første nyttårsdag ble den tamilske parlamentarikeren T. Maheshwaran skutt da han besøkte et hindutempel.

Militær løsning

Regjeringshæren retter nå sine angrep mot de LTTE-kontrollerte områdene i nord etter at Tamiltigrene ble tvunget til å trekke seg ut av sine områder i øst for noen måneder siden. Områdene blir bombet daglig, og de sivile tapstallene stiger fra måned til måned.

Ved årsskiftet trakk regjeringen seg offisielt fra den skadeskutte fredsavtalen, og det er åpenbart at Rajapakse-brødrene nå er innstilt på å søke en militær «løsning» på konflikten. Det pågikk kamper i Mannardistriktet i nordvest da Dassanayake fra United People's Freedom Alliance (UPFA) ble drept.

Attentatet er trolig et varsel om at Tigrene nå vil

bringe konflikten tilbake til hovedstaden Colombo for å lette på trykket mot Mannar, og for å skape reaksjoner mot regjeringens krigspolitik. LTTE er utvilsomt presset, og led lørdag nok et tap da etterretningssjefen Shammuganathan Ravishankar, bedre kjent som oberst Charles, ble drept da hans bil kjørte på en veibombe. Samme dag skal Tigrene ha mistet 36 geriljasoldater under kampene med regjeringshæren, ifølge militære kilder.

Søndag skal 16 tigre ha blitt drept i Vauvuniya-distriktet i nord, ifølge militæret. Ifølge tamilske kilder skal LTTE ha stanset forsøket til regjeringshæren på å bryte gjennom forsvarslinjene på Mukamaalai-fronten.

Det er fortsatt et ubesvart spørsmål hvor mye tsunamien annen juledag for tre år siden svekket LTTE militært, eller om LTTE har vært i stand til å erstatte det som ble skyllet vekk av flodbølgen.

Politiksjoner

Myndighetene har strammet grepet om tamilene både i Colombo og Jaffna. Søndag ble flere hundre unge tamilere arrestert da sikkerhetsstyrker slo til i hovedstaden, ifølge politisjef M.K. Ilangakone. Massearrestasjonene førte til protester fra den tamilske befolkningen, og viseminister R. Rathakrishnan måtte egenhendig reise rundt til politistasjonene å be om at alle som ble holdt uten grunn ble løslatt.

Folk har også henvendt seg til lederen for New Leftist Front, Wickramabhabu Karunaratne, for hjelp til å få ungdommene løslatt.

Langt verre er arrestasjonskampanjen i Jaffna, den tamilske hovedbyen på nordspissen av øya. Tungt bevæpnet politi rigget mandag opp veisperringer overalt i byen etter en bombeeksplosjon dagen før. Politiet jakter på tamilske studenter i Jaffna University Student Union (JUSU), som ofte står bak protester mot regjeringen.

peter.m.johansen@klassekampen.no